

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Bojkottmozgalom

indul ki Kolozsvárról a tizenkilenc koncesszionált magyar színigazgató közül tizenegy ellen. Ez az elnevezés, hogy bojkottmozgalom, tulajdonképpen nem helyes. Nem helyes azért, mert nem a nyolc koncesszióval rendelkező direktor ellen irányul, hanem olyan akció, amely a romániai magyar színészet megmentését tűzte ki feladatául. Védekezés az ellen, hogy az oly szép multra visszatekintő magyar színművészet most pusztulás és végveszély érje csak azért, mert — több az eszkimó, mint a foka. De ha az akciót bojkottnak is tekintjük, akkor is jogosult. Jogosult azok ellen, akik csunya és más kisebbségek életében példátlan lelkesedéssel igyekeztek koncessziót szerezni csak azért, hogy üzletet csináljanak belőle, mert a színművészethez és színházigazgatáshoz eddig nagyon kevés közül volt. És jogosult a kormány ellen, amely nem véve figyelembe a tényleges helyzetet és nem tekintve az egyes pályázóknak rátermettségét és arra valósságát, koncessziót adott boldognak és boldogtalannak talán csak azért, hogy a különböző békllyókkal és adónemekkel amugy is agyonsanyargatott magyar színészetet egészen tönkretegyje. Nem vagyunk és nem lehetünk hívei semmiféle bojkottnak, különösen művészi és még különösen kisebbségi ügyekben, de a körülmények és magasabb szempontok rákényszerítettek, hogy a Kolozsvárról kiindult mozgalmat szimpátiával fogadjuk. Rokonzással fogadjuk azért, mert fontosabbnak tartjuk annak a két és félmilliónyi romániai magyarnak érdekeit, fontosabbnak tartjuk azt, hogy a magyar színészet, mint kulturánknak egyik védőbástyája, továbbra is megmaradjon, sőt gyarapodjék és fejlődjék, minisem fontos lehetne az, hogy arra a padra, amelyen legfeljebb nyolc embernek van helye, tizenkilenc akarjon ráülni és egymást helyéről kiszorítani. A bonckés nem szimpátiikus gyógyító eszköz, de ott, ahol szükség van rá, egyellen orvos sem fog késlekedni azt igénybe venni. És ha a bojkottmozgalom a magyar színészet betegségének ez a bonckése, úgy fájdalommal bár, de vegyük igénybe.

Inkább a fájdalmas operáció, mint a halál!

Bojkottmozgalom színigazgatók ellen

A magyarság csak nyolc társulatot tarthat fenn

Kolozsvár, július 30.

Az erdélyi magyar színházak szomorú anyagi helyzetéből kiindulva érdekes mozgalom indult meg Kolozsvárról. A mozgalomnak a célja az, hogy a tizenkilenc koncesszionált színigazgató közül az erdélyi és bánági magyarság tizenegy igazgató ellen mondja ki a bojkottot. Amennyiben ezt sikerülne elérni, úgy a mozgalom tervezői a bojkottról előzetesen értesítenék az érdekelt színigazgató-

kat, hogy az esetleges anyagi károsodástól megkíméljék őket. A terv szerint a színigazgatók közül kiválasztanának nyolc olyan érdemes művészt, akik a százötven esztendő multra visszatekintő erdélyi magyar színészet fennmaradása szempontjából a legalkalmasabbnak látszanak. Indoka ennek a mozgalomnak az, hogy Erdélyben csak nyolc magyar színi kerület van és a magyarság legfeljebb nyolc társulatot képes fenntartani.

Bolgár-szerb háboru előtt

Szerb csapatösszevonások a bolgár határon

— Az utca a háboru mellett izgat —

Oroszország a háttérben?

Belgrád, július 29.

Bulgáriában izzó hangulat uralkodik. A békekötések által megsemmisített ország, mely forradalmokon, paraszt és reakciós uralmon ment keresztül azóta, nem tudott belenyugodni egyes területeinek elvesztésébe és ezért hol itt, hol ott bukkanak fel szabadcsapatok, melyek áttörve a szomszédos államok határain nyugtalanítják a lakosságot és veszélyeztetik a békét. A bolgár komitációs bizottságok általános portyázó utakat végeznek különösen Szerbia keleti részén. A bolgár-szerb határon komolyabb harcok fejlődtek ki, amelyekben mindkét részről több halott és számos sebesült volt. A belgrádi kormány a délszerbiai helyőrségekből katonaságot vont össze a határon, hogy a betöréseket megakadályozza.

Belgrádban a hangulat rendkívül izgatott. Az utca képe tegnap olyan volt, mint 1914-ben, mikor megérkezett az osztrák-magyar monarchia ultimátuma. Tüntető tömegek jártak végig az utcákat és mindenfelé izgatott beszédek tartottak, amelyekben követelték, hogy a hadsereget azonnal mozgósítsák és indítsanak büntető háborút Bulgária ellen. Ma még nem lehet tudni, hogy sikerül-e a kormánynak ezt a felfűtött hangulatot leszerelni és a kedélyeket lecsillapítani, vagy pedig kénytelen lesz a közhangulat nyomása alatt tényleg büntető ekspedícióra tározni el magát. Ebben az esetben a Balkán békéje ismét veszélyeztetve van. Beavatott politikai körök tudni vélik, hogy a bolgár események háttérben Oroszország áll.

Tőzsdei árfolyamok.

Zürichben a lei 2-35, Párisban 12-07

Temesvári magánforgalom július 30-án reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 225, angol font 1102, francia frank 5-25, svájci frank 43-60, belga frank 5-33, lira 7-29, azókol 6-67, dinár 3-98, magyar korona 314, osztrák schilling 31-90, márka 53-65, hollandi forint 90-30

Terményárak:

Buza 820, árpa 460, rozs 510, zab 450, tengeri 550 métermázsánként ab feladóállomás.

Egyházellenes törvények

miatt tovább tartanak a zavargások Mexikóban

Mexikó, július 29.

A mexikói kormány most letette közzé az új egyházi törvényeket. Ezek intézkedései a következők:

1. A külföldről bevándorolt papok létszámát a mostaninak negyedére csökkentik.
2. A szerzetesrendek és felekezeti iskolák Mexikóban megszűnnek.
3. Ezentúl csak mexikói állampolgár szentelhető fel pappá.
4. Egyházi funkciók kizárólag a templomban végezhetők.
5. A szószékről tilos politizálni.
6. Az egyházi javak a kormány tulajdonába mennek át.
7. A papok kinevezését a hatóságok végzik.

A lakosság körében, amely fanatikus katolikus, a törvény nagy izgalmat keltett. A zavarak tovább tartanak.

Az ágy alatt

örzött takarékkönyv sincs biztonságban

Temesvár, július 30.

Petzek Karolina gyárvárosi özvegy-asszony takarékkönyve megörzésére a legjobb helynek az ágya alatti részt gondolta. Ott is tartogatta állandóan és mindennap nézte, nem lett-e kevesebb a pénze. Egy szép napon azonban a takarékkönyvnek hűlt helyét találta. Gyanuja a nála lakó Ursulescu János akkori sziguranca alkomszárús feleségére irányult. A gyanu néhány nap múlva alaposnak bizonyult, mert Ursulescuné megjelent a Temesvári Első Takarékbán és ott egy németül írott levelet mutatott fel, melyben Petzekné hivatkozva arra, hogy beteg, arra kéri a bank gazgatóságát, hogy nyolcezer leit adjon ki Ursulescunénak. Ursulescuné kísérelésben Jumanca Valér rendőrségi hivatalnok volt. P o d h o r á n y i igazgató azonban nem adta ki a pénzt, mert gyanus volt neki Ursulescuné viselkedése.

A nyomozás során úgy Ursulescuné, mint Ursulescunét és Jumancát is letartóztatták. A tegnapi meglátott tárgyaláson Ursulescuné már nem jelent meg, mert időközben meghalt. Így a bíróság csak Ursulescunét és Jumancát vonta felelősségre. Ursulescu azt vallotta, hogy a könyvet nem ő lopta el, viszont Jumanca kijelentette, hogy ő az egész dologról nem is tudott semmit és Ursulescunét csak azért kísérte el a bankba, hogy személyazonosságát igazolja. A bíróság hosszas tanácskozás után Ursulescunét a lopás vádjától felmentette, de zsarolásért ítélte el három havi fogságra, melyet a vizsgálati fogsággal kitöltöttek veit, Jumancát pedig felmentette.

Fürdőruhák

fürdősapkák, fürdőcipők és fürdőköpenyek
Weismayr-nál Timisoara

A pénzügyi mérleg a minisztertanács előtt

Bukarest, július 30.

Tegnap este minisztertanács volt, amelyen a pénzügyminiszter ismertette a kincstár pénzügyi mérlegét. Kimutatta, hogy valamennyi minisztérium kiadásainak lehetőleg a költségvetés keretein belül kell mozogni. A rendkívüli szükségletekre a március 17-iki törvénnyel engedélyezett póthitelek szolgálnak fedezetül. A kormány egyes tagjait kötelezték, hogy a jövő héten, szerdán, tartandó minisztertanácsban terjesszék elő az őszi parlamenti ülészakban benyújtandó törvényjavaslatukat.

Ketten sofförösködtek

de egyiknek sem volt engedélye

Temesvár, július 30.

Sós József billédi lakatos abban a hiszemben volt, hogy iparában való jártassága arra is képesíti, hogy gépkocsit vezessen. Anélkül, hogy soffóri vizsgát tett volna és magának hajtási engedélyt szerzett volna, beállott sofförnek Ballmann Jakab billédi malomtulajdonoshoz. Az ujsütetű sofför tegnap reggel bevitte gazdája kocsiját Temesvárra. Azonban még nem is jutott be a városba, máris karambolt csinált. A Csóka-pusztán olyan erővel ment neki az uton Villár Ferenc zsombolyai földbirtokos autójának, hogy azon tizenhátezer leinyi kárt okozott.

A rendőrség Sós Józsefet, miért képesítés nélkül autóhajtásra vállalkozott huszezer lei pénzbüntetésre ítélte. A büntetésen kívül még a Villár Ferenc gépkocsiján okozott kárt is meg kell fizetnie. Eljárást indítanak azonban Ballmann Jakab billédi malomtulajdonos ellen is, aki vizsgánélküli soffört alkalmazott, azonkívül pedig autóját forgalmi engedély nélkül járatta.

A városi mozik

száma újra szaporodik

Temesvár, július 30.

Többször megemlékeztünk már a rónáci lakosság panaszaról, hogy nincsen mozijuk. Kovács Antal vendéglős ugyan megépítette négyszáznál több személyt befogadó mozihelyiségét, azonban abban már hónapok óta szünetelnek az előadások. Kovács Antal annak idején megállapodott az Ulpia-filmvállalattal, amely kötelezte magát, hogy bizonyos használati díjért előadásokat rendez. Az Ulpia azonban nem tartotta be a feltételeket és az előadások megszűntek. Kovács Antal most a rónáci lakosság sürgető kívánására ajánlatot tett a városnak, amelyben kérte, hogy a város vegye át a rónáci mozit és annak vezetését s az előadások rendezését bizza a városi mozgóképszínházak igazgatóságára. Az épület használatáért minimális részesedést kér tiszta jövedelemből s ennek ellenében a mozit tizenöt év múlva a város tulajdonába engedi át.

A kéréshez most a Józsefváros nagy részének lakosai is csatlakoztak. A gázgyár, szeszgyár és dohánnyár körüli utcák lakói terjedelmes kérvényt — melyet százötvenen írtak alá — nyújtottak be a főpolgármesteri hivatalhoz. A kérvényben kifejtik, hogy messze esnek mindenféle kulturális intézménytől és a hozzájuk legközelebbi belvárosi mozi is szinte egy órai gyaloglásra van tőlük. A rónáci mozit percek alatt közelíthetik meg és azért a maguk részéről is kéri ennek a mozinak városi kezelésbe való átvételét. A főpolgármester a legnagyobb jóindulattal fogadta a kérést és azt úgy a maga, mint Gredinariu Emil kulturális pártoló véleményével az állandó választmány elé terjeszti.

Temesvár városi parlamentje

a jövő héten tartja első gyűlését, amelyen a nyugdíjasok pótlékáról, a mehalai mocsarak feltöltéséről és más közügyekről tanácskoznak

Temesvár, július 30.

Temesvár város nagytanácsa kedden, augusztus 3-án délután négy órakor tartja ülését, amely a régi városi közgyűlések jellegével és jogával bir. A nagytanács ülésének napirendjét S a g o v i c i S á m u e l dr. főjegyző tegnap állította össze és bemutatta azt D o b o s a n J á n o s dr. főpolgármesternek. A napirendet most kinyomatják és a nagytanács minden tagjának egy-egy példányt juttatnak belőle az ülésre szóló névre szóló meghívóval együtt. Az érdekesnek ígérkező ülés napirendje a következő:

1. A nagytanács által kooptált női tagok és a megye delegátusainak eskütétele.

2. A női tanács tagok és a megyei delegátusok beosztása az egyes bizottságokba.

3. A város külföldi tartozásainak rendezése ügyében Budapesten és Bécsben járt küldöttség jelentése.

4. Ugyanennek a küldöttségnek jelentése Temesvár város Budapesten levő értékeinek hazahozatala ügyében.

5. Az állandó választmány javaslata 1,431.388 lei póthitel és 1,000.000 lei rendkívüli hitel megszavazása ügyében. A póthitel főbb tételei a következők: irodai berendezésekre és felszerelésekre 250.000 lei, magánházakban elhelyezett városi hivatalok helyiségeinek bérleti emelésére 20.000 lei, nyomtatvá-

nyokra 100.000 lei, a városi nyugdíjasok negyven százalékos nyugdíjpótlékára 426.288 lei, a tanonciskolai tanerők javadalmazásának emelésére 158.600 lei, hozzájárulás az erzsébetvárosi görög keleti román templom tornyának javítási költségeihez 120.000 lei, a temetők kerítéseinek javítására 36.500 lei, mehalai mocsarak feltöltésére 300.000 lei. Az 1,000.000 leies rendkívüli hitel egy tizlakásos munkásház felépítésére szükséges.

6. Városi ingatlanok eladása. Városi telkek eladását kérik: Pekni János, Róth Hermann, Moskovicz, Karner Ede, Leszl József, Hajdu Frigyes dr., özv. Kossak Józsefné, Czapi Imre, Jakobi Kálmán és Ladányi József. Tárgyalják ezenkívül a hadiözvegyek országos egyesülete temesvári fiókjának özvegy F a u r Zsófia által előterjesztett kérelmét ingyentelek átengedése iránt hadiözvegyotthon felépítési céljaira.

A rendes napirend után következnek az indítványok és interpellációk. Eddigelé a nagytanács tagjai közül senki nem jelentett még be sem indítványt, sem pedig interpellációt. Minthogy a városi törvény nem rendelkezik világosan arról, hogy ilyenek előre bejelentendők írásban, úgy indítványokat és interpellációkat minden előzetes bejelentés nélkül is lehet tenni a gyűlésen.

B-listás rendszer Franciaországban

Hivatalokat szüntetnek meg, tisztviselőket bocsátanak el, adósságfizetést ígérik és — adókat emelnek

Páris, július 29.

Franciaországban, ugylátszik, kezdenek tudatára ébredni annak, hogy az idegenek elleni tüntetések rendkívül sokat ártanak az országnak külföldön. Erre való tekintettel a párisi rendőrfőnök utasította közegeit, hogy minden mozgalmat, amely az idegenek ellen irányul, a legerélyesebben fojtsanak el. Egyben felkérte a sajtó képviselőit, hogy ne riasszák meg a külföldet a párisi idegenellenes tüntetések híreivel.

Poincaré pénzügyi javaslataival van összefüggésben az a rendszabály, amely a tisztviselők kiméletlen elbocsátására vonatkozik és amely a Magyarországon meghonosított

B-listás rendszert

vezeti be. A tisztviselői létszám csökkentése azzal vette kezdetét, hogy a kormány egyszerre négy minisztériumot szüntetett meg. Ezek az aviatikai, a kereskedelmi, a tengerészeti és a felszabadított területek minisztériuma. A négy megszüntetett minisztérium ügykörét a közmunkaügyi miniszterter ruházták át. Azonban nemcsak itt, hanem a pénzügyminisztériumban is számos tisztviselőt bocsátottak el, amit a többi állami hivatalban újabb elbocsátások fognak követni.

A külföld

szkeptikusan nézi

egyelőre a kormány erőfeszítéseit, amelyek a frank feljavítására irányulnak. A londoni vélemény az, hogy a frank csak akkor lesz stabilizálható, ha Franciaország a londoni és a washingtoni egyezményeket haladéktalanul ratifikálja. Így természetesen nagyon kedvezőtlenül hatott Poincaré azon terve, hogy csak a nyári szünet után

terjeszti a kamara elé a két egyezmény ratifikálását.

A kamara pénzügyi bizottsága különben tegnap egész napon keresztül folytatólag tárgyalta a kormány pénzügyi javaslatait. A bizottság előtt a miniszterelnök kijelentette, hogy Franciaországnak eltökélt szándéka minél előbb kifizetni háborús adósságait. A pénzügyi bizottság a késő esti órákban fejezte be tanácskozásait, amelyek

a kormány győzelmével

végződtek, miután a szocialisták szavazatai ellenében husz szötöbbséggel elfogadták a pénzügyi javaslatoikat. A javaslatok 4250 millió közvetlen és 1926 millió egyenes adójövedelem többletet irányoznak elő. Hogy a franciák, akik ugyan szeretnek dolgozni, de irtóznak az adófizetéstől, ezt a nagy adótöbbletet kedvezőtlenül fogják fogadni, az több mint bizonyos. Politikai körökben azt tartják, hogy a Poincaré kormány élete különösen erre való tekintettel

rövid lesz.

Az amerikai hivatalos köröket is izgatja a francia gazdasági válság, ami természetes is, mert hiszen Franciaország nagy összegekkel tartozik az Egyesült Államoknak. Ezzel kapcsolatos valószerűleg Coolidge elnöknek Mellon pénzügyminiszterhez intézett távirata, amelyről a Newyork Herald párisi kiadása ad hírt és amely szerint az amerikai elnök felszólította a pénzügyminisztert, hogy franciaországi szabadságát szakítsa félbe és lépjen érintkezésbe az európai pénzügyi helyzetéről, amelyek a világháborúban a legtöbb kárt szenvedték.

A szomorú valóság

és a kormány hivatalos jelentése

Nagybecskerek, július 29.

Hirt adtunk arról, hogy a Zsombolyához közel fekvő németcsernai dobrovoljacok fellázadtak, elkergették a községi jegyzőt, mert az adóbehajtásoknál nem respektálta belügyminiszteri rendeletet. Ebben az ügyben a belgrádi belügyminisztérium most hivatalos jelentést adott ki. A jelentés kiemeli, hogy nem adóbehajtásról volt szó, hanem az agrárrevízió során bizonyos intézkedéseket a dobrovoljacok nem értettek meg és emiatt mentek felvilágosításért Koszics Csedomir jegyzőhöz. A dobrovoljacok nagy csoportban mentek a jegyzőség felé és nem lehetetlen, hogy a jegyző félreértette ezt a tömegszerű megjelenését a dobrovoljacoknak, azt hitte, hogy valamiből kifolyólag tüntetés készül ellene és talán otthagya a hivatalát. Ennyi a hivatalos jelentés. Ezzel szemben a jegyző is nyilatkozott és kijelentette, hogy dobrovoljacok igenis fenyegető magatartást tanúsítottak, amely arra készítette őt, hogy csendőri karhatalmat igénybe vegye.

Haragudott a rendőrrre

mert idézést akart neki kézbesíteni

Temesvár, július 30.

Csilla Márton mehalai cipész gyakran büszkeséggel emlegeti szomszédjainak, hogy soha életében semmi dolga nem volt a hatóságokkal. Azért is lobbant aztán végtelen haragra, amikor egy szép napon rendőr jelent meg a lakásán és idézést hozott neki.

— Azonnal vigye vissza az idézést, — kiáltott a rendőrrre, — mert azt én nem fogadom el. Engem ne idézzenek meg sehová, mert ugyem megyek el. Eddig se volt dolgom a hatósággal, ezentul sem lesz.

Minthogy az idézést vonakodott átvenni, a rendőr ezt a körülményt feljegyezte a vétiven, az idézést pedig letette az asztalra és eltávozott. A cipész azonban utána szaladt, az idézést az arcába dobta és rákiáltott:

— Be ne gyere többé a házamba!

Csilla Mártonnak emiatt most szakítania kellett a mult hagyományával, mert most ez egyszer mégis akadt dolga a hatósággal, amely hivatalos személy megsértéseért öt-száz lei pénzbüntetésre ítélte.

Zihál a tüdeje

egy szegény beteg asszonynak. Ott fekszik kint a városban tul a barakkórház tüdőbetegosztályán. Égenföldön senkije és semmije sincsen.

Ti boldog, egészséges emberek, tudjátok-e, mi az tüdőbetegnek lenni? Nehezen lélekezni, mert belefájdul az oldalatok? Tudjátok-e, mi az fakó, sápadt, beesett orcával járó és érezni, hogy abban mindig kevesebb és kevesebb lesz a vér? Tudjátok-e, hogy mi az, fuldokolni a köhögéstől? Tudjátok-e, milyen lelki fájdalom az, amikor a beteg kénytelen magából kiköpni az életét: a vért? Tudjátok-e, mi az rogyadozó térdekkal járó, egyre gyengülni és mindig az összeeséstől tartani? Ez a tüdővész!

Aldja sorsát és hálálkodjék Istennek, akik ez a sorvasztó betegség elkerült. És boldogságában ne feledje el, hogy segitenie kell azokon, akik ebben szenvednek és akiknek senki-jük és semmijük sincsen.

Emberek, a barakkórház tüdőbetegosztályán van egy szegény beteg nő. B. Kató a neve és nemsokára el kell hagynia gyógyulás nélkül a kórházat. Mihez fogjon idekint a vad életerdön, ahol az egészségesek is csak tülekedve tudják kenyerüket megkeresni? Szánjátok meg, segítsetek rajta. Nyuljátok be a zsebekbe. Nem kell tudnia a bal kéznek, hogy mit mivel a jobb. Küldjétek el neki adományaitok a kórházba. Imádkozni fog értetek. Hálás beteg imája mindenkinek csak áldást hozó lehet.

Hírek

Zsarolt a határrendőrségi főnök és csak baksisért adott határátlépési igazolványt

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Piaja Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2—52

Kiadóhivatal: 2—52

Nyomda: 10

Felelős szerkesztő lakása: 2—42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 3 lei, az okmány-ságban 4 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

A tanítónéni

akire a hat éves lányok felemelő tisztelettel tekintenek, nagy bünt követték el. Ugy érezte, hogy a vakáció szent napjaiban a szabadság és semmiféle érzete kétszeresen boldogít. Fialtal ereiben az eddig talán visszafojtott ficánkoló fiatalsága kitörésre készül. És egy csodás éjszaka után, amikor felesendült valahol belül a szerelem csiklandós tavasza és piros vérszemeiben izgalomakkordok perdültek táncra, akkor ez a fiatal teremtes kivágyott az éj csillagpereme alá és — Uram bocsásd meg szegénykének — rágyújtott egy kis cigarettára. A tanítónéni aki tíz hónapig a nebulókat tanítja és az i betűt kacskaringózza szép kerekre a kicsinyek kezében, magába szivta a newyorki éjszaka levegőjét a dohány illatos füstjét. És talán dalolt, talán szerelmes kéjjel belecsimpáskodott Mindene karjába, talán úgy érezte, hogy ez az állapot az igazi Boldogság netovábbja.

De az Isten némelykor irigy és nem sajnálja az embereket. A sarkon megjelenik a rend. Az amerikai rend éber őre:

— Kisasszony igazolja magát! A szegény tanítónéni elképed. Kiejti a cigarettát a kezéből és szegényes ritiküljéből — ott sem a legrózsásabb fizetik a kultúra apostolait — kiveszi az igazolványát. A rendőr ránéz, a fejét csóválja és odaszól:

— Kisasszony ön tanítónő, nem szegényli magát nyilvánosan cigarettázzni? Kövessen az őrszobára.

Reggelig ott tartotta!

Amerikában történt!

— **Miniszterek szabadságon.** Bukarestből jelentik: Trancu-lasi közmunkaügyi miniszter szabadságra ment és távollétében Lupas egészségügyi miniszter helyettesíti. Ugyancsak szabadságra ment Goldis László kultuszminiszter is, akit Petrovici közoktatásügyi miniszter helyettesíti.

— **Pacha apostoli kormányzó Berlinben.** Pacha Agost apostoli kormányzó, miként megirtuk, július 23-án Amerikából Hamburgba érkezett. Az apostoli kormányzó hazafelé való útjában több németországi városban fordult meg. Jelenleg Berlinben van és Temesvárra a jövő hét elejére várják.

— **Németország új bukaresti követe.** Bukarestből jelentik: A német kormány Freytag bukaresti német követet viszhívta és helyébe Mutius követségi tanácsost nevezte ki.

— **Jorga és a liberálisok.** Bukarestből jelentik: Jorga tanár vasárnap politikai barátaival Valeni de Munteban megbeszélést tart, amelynek nagy fontosságot tulajdonítanak. Allitól fog a nemzeti pártnak a liberálisokkal való együttműködéséről lesz szó és az értekezleten döntő határozatokat hoznak.

— **A mehalai szerbek kívánsága.** A mehalai szerb hitközség küldöttsége felkereste Dobosan János dr. főpolgármestert, akit arra kértek, hogy a templomuk előtti térnek rendezése alkalmával a tér közepéről a tér egyik sarkába helyezze keresztet helyeztesse vissza eredeti helyére. A főpolgármester a kérés teljesítését megígérte.

Temesvár, július 30.

Amióta Módost Jugoszláviához csatolták és Keresztes vált ország-határ állomássá, határrendőrségi főnöki minőségben teljesít szolgálatot Baicu János komiszár. Ugy a környék lakossága, mint a Jugoszláviába utazó közönség részéről huzamosabb idők óta panaszok hangzottak el Baicu János ellen, aki a panaszok szerint törvénytelen uton és módon zsarolja a közönséget. A feljelentések folyamán megindult a vizsgálat, amely tegnapra szenzációs eredménnyel vég-

ződött. Megállapítást nyert, hogy Baicu és a keresztési határrendőrségen szolgálatot teljesítő Popa Konstantin az ötven bani törvényes díj helyett, amely egy határátkelési igazolvány után lenne fizetendő, négyszáz leitől ezeröttszáz leig terjedő díjtételek lefizetése ellenében adtak csak igazolványt. Safirescu vizsgálóbíró a megvádolt rendőrkomiszárt kihallgatása után letartóztatta és elrendelte ellene a vizsgálói fogságot. Popa Konstantin a vizsgálóbírói idézésre nem jelent meg s így karhatalommal hozzák be Temesvárra.

— **TIZENNEGY MILLIÁRD LESZ A VASUT JÖVEDELME.** Bukarestből jelentik: A vasúti vezérigazgatóság elkészítette az új szállítási tarifa tervezetét. Ez tizenegy milliárd lei évi jövedelmet biztosít az államvasutaknak.

— **Látogatás a belügyi vezér-felügyelőnél.** Dobosan János dr. főpolgármester és Sagovici Sámuel dr. főjegyző Buziason jártak, ahol meglátogatták az ott nyaraló Popescu belügyminiszteriumi vezér-felügyelőt, akinek reszorlijába a városok ügyei tartoznak. Utazásuknak nem volt hivatalos jellege, inkább udvariassági aktus volt, amelynek keretén belül ismerlették a vezér-felügyelővel a város folyó ügyeit.

— **Bergmann Adolf temetése.** A Budapesten elhalt Bergmann Adolf holtteste tegnap érkezett meg Temesvárra és temetése nagy részvét mellett délután öt óraker ment végbe. Ágyászterületét Drechsler Miksa dr. főrabbi végezte.

— **Az élet kis mártírjai.** A kormány a jugoszláviai Timok-völgyből harminc tíz-tizenegy esztendőes román árva fiút Romániába telepített és azokat Focsaniban fogja elhelyezni és taníttatni. A harminc kisfiu utja Temesvárott vezetett keresztül. Valamennyien igen gyengék és a sok nélkülözéstől megtörték. Bogdan Antal dr. prefektus és Dobosan János dr. főpolgármester intézkedésére a temesvári Regina Maria hadiárva-otthonban helyezték el őket, ahol egy hónapig maradnak, amíg kissé megerősödnek.

— **A löszerek ellenőrzése.** Bukarestből jelentik: A legutóbbi időben a külföldi municioraklárakban előfordult szerencsétlenségek halása alatt a hadügyminiszter elrendelte, hogy az egyes löporkraktárakban rövid időközönként analizálják a municiót, hogy így az önrobbanásokat megakadályozzák.

— **A bocskorosok a polgármesternél.** A piaci cipészek és bocskorosok küldöttsége felkereste Dobosan János dr. főpolgármestert és azt a panaszt adta elő, hogy a piaci biztosok rendelkezései folytán állásaikat minduntalan kénytelenek változtatni, ami miatt nagy káruk van, mert megszokott vevőik nem találják rájuk. Dobosan János dr. főpolgármester megígérte, hogy intézkedni fog, hogy a piacon állandó helyeket kapjanak sátraik részére.

— **A resicai inasiskolák új igazgatója.** A munkaügyi miniszterium Bálint Miklós mérnököt, a resicai vasgyár igazgatóját, a resicai iparostanonciskolák igazgatójává nevezte ki.

MOZI

A pénztáraknál való tolongás elkerülése végett kértük a n. é. közönséget, hogy a jegyeket legalább 1/4 órával az előadás megkezdése előtt váltsa meg.

Jó helyek a Buffasztaloknál és pontos kiszolgálást a nyári mozi vendéglőjében csak úgy megbízható, ha a helyeket legkésőbb este 1/9 óráig elfoglalják.

Az előadások máttól kezdve pont 9 óraker kezdődnek.

A városi mozgóképszínházak igazgatósága.

— **A BÁNSÁGI ÁRVIZKÁROK MEGTÉRITÉSE.** Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszter elrendelte, hogy a temesvári árvizkárokat megállapító bizottság sürgősen fejezze be munkálatait. A károk megtérítésére harmincötmillió lei kerül egyelőre kiutalásra.

— **A kolozsvári román opera új igazgatója.** Kolozsvárról jelentik: Pavel Constantin, a román opera művezető-igazgatója ötven ezer lei havi fizetéssel a bukaresti operához szerződött le. Helyébe igazgatónak Bretan Miklós, a híres baritonista, aki annakidején a budapesti operának volt tagja, került.

— **Fagyos szentek látogatása kanikulában.** Budapestről jelentik: Magyarországon hirtelen olyan hidegre vált az idő, aminőre már ötven év óta nem volt példa. Budapesten a hőmérő tizenkét fokot mutat. A hőmérséklet azonban a Bánságban és Erdélyben is erősen leszállott. Temesvárott tegnap délután tíz fokot mutatott a hőmérő. Erdélyben is ilyen alacsony mindenfelé a hőmérő állása.

— **Merénylet egy vonat ellen.** Bukarestből jelentik: A Konstanca-bukaresti személyvonat ellen ismeretlen tettesek merényletet kíséreltek meg. A pályatestre hatalmas természetű köveket fektettek és csak a mozdonyvezető éberségének köszönhető, hogy szerencsétlenség nem történt.

— **SZÉP KIS NÉPSZAVAZÁS.** Madridból jelentik: Spanyolországban szeptember 12-én népszavazást tartanak, hogy a nép a direktórium fentartását továbbra is kívánja-e. Liberális körökben hisztelik, hogy a kormány megtorlással él majd azokkal szemben, akik nemmel szavaznak.

— **A bolsevisták utakat építenek.** Bukarestből jelentik: Kisenéből érkezett tudósítás szerint az oroszok a Dnyeszter partján a mocsarak között utakat építenek. Az utépítés közelebbi célja ismeretlen.

* **BÉRAUTÓK** precíz javítóműhelye, autók garagirozása, éjjeli szolgálat. Autóorient-garage, Bem-utca. Telefon 14—93, 23—24. Autók eladása és vétele.

— **Karakiri a Mehalában.** Zsifkovics Zsiva mehalai Krizsán-utca 83. szám alatti hetvenhat éves földműves öngyilkossági szándékból egy éles késsel a hasába szurt. A mentők kórházba szállították.

— **Eljegyzés.** Kugel Karola, Kugel rendőrségi tisztviselő leánya és Schütz Gusztáv nyomdász tegnap tartották eljegyzésüket. (Minden külön értesítés helyett).

* **Kern Pál** borkereskedés, Temesvár, II., Fő-utca 22. Fiók: IV., Uri-utca 8.

— **Csak temesvári lakos lehet Temesvárott bérkocsis.** Tíz temesvári bérkocsis az elmúlt hónapokban kiköltözött részben Ujkisodára, részben pedig Szabadfalura. A város iparügyi hatósága tudatta velük, hogy az ipartörvény értelmében ipart csak ott üzhetnek, ahol laknak s így elvesztik temesvári iparjogosítványukat. A tíz bérkocsis ez ellen fellebbezett az állandó választmányhoz. Az állandó választmány elfogadta az iparügyi hatóság álláspontját, amely szerint ezek a fuvarosok Temesvárott sem adót nem fizetnek, sem pedig lovaikat nem lehet ellenőrizni, úgy határozott, ha ezek a bérkocsisok záros határidőn belül nem költöznek vissza Temesvárra, megvonják tőlük az iparengedélyt.

* **Girardi kalapok** mélyen leszállított árban 80 leitől PAPP-nál.

BLONDEL
képkeretezési vállalat

Eladás nagyban és kicsinyben. Jutányos árak.

Belváros, Lonovits-utca 1
Püspöki palota. 488

— ANGOL HADITITKOKAT LOPTAK. Londonból jelentik: A Suffolk angol páncélos építési tervei rejtélyes módon eltűntek a tengerészeti minisztériumból. A tervek nagyfóntosságú katonai titkokat tartalmaztak és így érthető az angol kormány kellemetlen helyzete.

— Elgázolta a villamos. Foch Magda negyvennégy éves obádi parasztlány tegnap a jászsevárosi piacon járt és éppen át akart menni az utcasten, amikor egy arra robogó villamoskocsi elkapta és elgázolta. Foch Magdát, aki a lábain és a hátán szenvedett súlyos sérüléseket, a mentők a kórházba szállították.

— Tízennégy feljelentővel ki egyezett. A temesvári törvényszék tegnap foglalkozott Pollák Jakab ügyével, aki ellen sikkasztás miatt indult meg az eljárás, mert a neki javítás végett átadott szőnyeget eladta és az értéket kapott pénzt elcseszta. Pollák közben tízennégy feljelentővel kiegyezett és így már csak egy feljelentés maradt érvényben. A tegnapi tárgyalást elnapolták, mert Pollák vádlott társa, Nagy Józsa nem jelent meg. A bíróság egyben elrendelte Pollák szabadlábra helyezését.

* Évek óta a legjobban keresett és legnépszerűbb fogápolószert a FARMODONT fogkrém és szájjavító. Kiváló minőségű és reklámanyagot ingyen és bérmentve szállít a »Farmacon« gyógyszer- és laboratórium, Timisoara.

— Moszkvából Párisig leszállás nélkül. Cordilly és Girillier francia hadi aviatikusok egyhuzamban Moszkvától Párisig repültek anélkül, hogy utjukban egyszer is leszállottak volna.

Sport

MIKLÓS HERCEG A TEMESVÁRI ATLÉTIKAI VERSENYEN. A Károly volt trónörökös által adományozott Károly-kupaért szombaton és vasárnap Temesvárott lesznek az országos atlétikai versenyek. A versenyen az ország legjobb versenyzői indulnak. A versenyen állítólag Miklós herceg is részt vesz.

A WAC játszik ma délután Temesvárott. Ma délután ismét játszik a WAC Temesvárott, mert a Spárta-Unirea valamint a TMTE vezetőségének sikerült a kiváló bécsi csapatot, amely technikában és játéktudásban nem igen marad el az Amateure mögött, még egy temesvári játékra lekötni. A mérkőzés a Banatul pályán felhétkor kezdődik és azon a Spárta-Unirea — TMTE kombinált csapat áll ki.

A JUVENTUS TEMESVÁROTT. Vasárnap ismét nagy sportesemény játszódik le Temesvárott. A Kinizsi kerül össze az országos hajnokságért folyó mérkőzések során a döntőbe jutott bucaresti Juventussal. A Juventus ma talán az egyedüli komoly ellenfele a Kinizsinek az országban és így érthető az a várakozás, amely a mérkőzést megelőzi.

Vas- és rézbutorgyár

III., Piata Bisericei (Templom-tér) 2. sz.
Központi iroda: Hermes Bank
Löffler-palota
A gyár modernül berendezett és különböző szakmunkások által gyártott vas- és rézbutor, ugyszintén kórházberendezések készítésével foglalkozik. Központi iroda telefonja: 316 és 528

Egy kisebb

kőjárata sómalom

3 métermázsas óránkénti őrölőképességgel, garantált jó, üzemképes állapotban eladó. Erhardt Miklós gépjárató műhelye, IV., Hunyadi-ut 47

HELICON-nyomda. Timisoara

Temesi Agrár Takarékpénztár R.-T.

Központ: TIMISOARA-TEMESVÁR

Fiókok: ARAD — CLUJ (Kolozsvár) — SIBIU (Nagyszeben)

Hirdetmény.

A Temesi Agrár Takarékpénztár R.-T. részvényeseinek 1926. évi március hó 31-ik napján tartott évi rendes közgyűlése elhatározta az intézet részvénytőkéjének 5.000.000 leiről 15.000.000 leire történő felemelését, egyben felhatalmazván alulírott igazgatóságot arra, hogy a részvénytőkefelemelés időpontjait, mérvét és módjait megállapítsa.

5.000.000 leiről 15.000.000 leire

történő felemelésének módjait az alábbiak szerint állapítottuk meg:

1. Kibocsátásra kerül 100.000 (Egyszáz) ezer darab, egyenként 100 (Egyszáz) leir értékű, bemutatásra szolgáló 50.001—150.000-ig terjedő sorozatokat viselő 1926. évi és azt követő osztalékszervényekkel ellátott új részvény.

Az új részvények 1926. évi július hó 1. napjától kezdve részsednek intézetünk üzleti eredményében. Kamatfizetésre az 1926. évi július hó 1. napjától a kibocsátás napjáig terjedő időre igényt nem tartunk.

2. A fentiek szerint kibocsátásra kerülő teljes részvénytőkére régi részvényeseinknek elővételi jogot biztosítunk.

Minden régi részvény alapján 2 (kettő) darab új részvény vehető ár. Az elővételi ár minden 100 (Egyszáz) leir értékű részvény után 175 (Egyszázhetvenöt) leir.

Az elővételi jog 1926. évi augusztus hó 2-től 1926. évi augusztus hó 7-ig bezárólag hétköznapokon a pénztári órák alatt az intézet pénztáránál Timisoara (Temesvári), az intézet fiókjainak pénztáránál Aradon, Clujon (Kolozsvár) és Sibiu (Nagyszebenben), a Banca Comerciala Italiana si Romana S. p. A. Bucaresti pénztárnál gyakorolható.

Azon részvényes, aki elővételi jogát ezen határidőn belül a jelen hirdetésben foglalt módokat mellett nem gyakorolja, végleg elveszti minden igényét az új részvényekre.

Temesi Agrár Takarékpénztár R.-T. igazgatósága

Nyári menetrend

Indulás	Érkezés
București gyors reggel	8:04
București reggel	8:35
București d. u.	5:20
București Simplon este	7:49
București este	11:50
Karánsebes d. u.	2:10
Zsombolya reggel	6:40
Zsombolya reggel	10:20
Zsombolya Simplon d. e.	11:20
Zsombolya d. u.	2:34
Zsombolya este	8:07
Zsombolya gyors este	11:16
Arad reggel	2:45
Arad reggel	6:05
Arad reggel	8:25
Arad gyors d. e.	11:15
Arad d. u.	3:02
Arad d. u.	6:55
Arad gyors este	11:30
Resica reggel	6:17
Resica gyors d. u.	12:08
Resica d. u.	3:27
Buziás vasárnap reggel	5:50
Buziás reggel	8:30
Buziás d. u.	1:35
Buziás este	7:46
Valkány reggel	6:25
Valkány d. u.	3:28
Radna reggel	5:25
Radna d. u.	3:05
Ócsanád reggel	8:20
Ócsanád d. u.	3:20
Módos reggel	9:50
Módos d. u.	5:22
Gyér reggel	8:45
Gyér d. u.	5:25
Báziás reggel	5:20
Báziás d. u.	4:50
București reggel	5:00
București Simplon reggel	10:54
București d. e.	11:50
București d. u.	6:30
București gyors este	10:36
Karánsebes reggel	8:00
Zsombolya reggel	6:10
Zsombolya gyors reggel	7:10
Zsombolya reggel	9:20
Zsombolya d. u.	3:26
Zsombolya Simplon este	7:27
Zsombolya este	9:35
Arad reggel	2:40
Arad gyors reggel	7:20
Arad reggel	8:15
Arad d. e.	11:53
Arad d. u.	2:58
Arad gyors d. u.	7:30
Arad este	9:05
Resica reggel	7:15
Resica d. u.	6:25
Resica gyors d. u.	7:00
Buziás reggel	7:49
Buziás d. u.	1:30
Buziás este	7:38
Buziás vasárnap este	9:40
Valkány reggel	7:44
Valkány este	8:46
Radna reggel	6:50
Radna d. u.	6:40
Ócsanád reggel	6:55
Ócsanád este	7:46
Módos reggel	7:00
Módos d. u.	4:15
Gyér reggel	5:48
Gyér d. u.	4:25
Báziás reggel	8:18
Báziás d. u.	5:48

A kir. Pénzügyminisztérium 1926. évi július hó 1-én kelt 169.282. számú rendelete alapján a kir. Ipari és Kereskedelmi Minisztérium mellett működő Speciális Gazdasági Bizottság jóváhagyta részvénytőkénk ezen felemelése iránti kérelmünket.

Ezek alapján intézeti részvénytőkénk

Aki elővételi jogát gyakorolni kívánja, tartozik a régi részvényeket (szervényivek nélkül) a fenti benyújtási helyek egyikénél, egy ugyanott rendelkezésre álló számszámjegyzék kíséretében, felülbélyegzésre benyújtani és egyidejűleg az új részvények teljes elővételi árát készpénzben befizetni.

A Timisoara (Temesvárt) benyújtott régi részvények felülbélyegzetnek, a benyújtónak azonnal visszadatnak és a befizetés ellenében az új részvények azonnal kiadatnak. Az Aradon, Clujon (Kolozsvár), Sibiu (Nagyszebenben) és Bucarestben benyújtott régi részvények ugyancsak azonnal felülbélyegzetnek és visszadatnak, azonban az új részvények csak 60 nap mulva szolgáltathatnak ki, amelyeket addig is az illető jegyzőhelyi pénztári elismervénye helyettesít.

3. Az igazgatóság fenntartja magának a jogot, hogy a régi részvényesek által ki nem gyakorolt új részvényeket egyenként 175 (Egyszázhetvenöt) leinél nem alacsonyabb árfolyamon értékesíthesse.

4. Minden egyes részvény kibocsájtást árából 100 (Egyszáz) leir a részvénytőkéhez, 70 (Hetven) leir a tartalékalaphoz csatolandó, míg 5 (Öt) leir intézetünk tisztviselői és szolgáló nyugdíjalapjának gyarapítására fordítandó.

Az elővételi jog csakis román állampolgárok és jogi személyek által gyakorolható. Ugyanezen korlátozás alá esik az esetleges fennmaradó új részvények értékesítése is.

Apró hirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vestag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei. Hirdetéseknél 25 százalékos engedmény. Díj előre fizetendő.

Ingyen kapható építéstől visszamaradt tiszta föld, Rezső-utca 13. Telefon 22-18.

Motorok:

gyárilag javított, kifogástalan karban azonnal szállíthatók, 80 HP. Benz-gyártmányú szivógázmotor, 55 HP. Koch-gyártmányú szivógázmotor, 50 HP. Langen és Wolff-gyártmányú szivógázmotor, 30 HP. Skoda-gyártmányú szivógázmotor, 30 HP. Corona-gyártmányú, kéttemű nyersolaj motor, 16 HP. Grossley gyártmányú benzínmotor.

Gőzgépek:

70 HP. compand condensatoros Podvinetz és Heissler-gyártmányú félstabil, 40 HP. MÁV-gyártmányú magasnyomású félstabil, 35 HP. Wolff-gyártmányú comcaud félstabil.

Malomgépek:

2 drb. Ganz hengerekkel, dupla hengerekkel, 600x290 mérettel, 2 drb. nagy teljesítményű Schekk-féle lisztkeverő, 1 drb. sikszita, 2 drb. Radialszita, 1 drb. tarár, 1 drb. Rebdtabel, 1 drb. egyjártu 36" malom, 1 drb. kétjártu 36" malom. Érdeklődőknek készséggel szolgál áránálattal FRIEDRICH TESTVÉREK gépgyára Timisoara.

Tanuló fiu felvételt Reichard kárpitosnál, Rezső-utca 13. Tel. 22-13.

Fell Ferenc munkakönyve, keresztlevele, piros igazolványa, egyéb iratokkal kedden délután a Gyárvarosban a remiztől a Kossuth-térig elvesztett. Kérteket a becsület megtagadja a villanytelepen adja le.

Megvételre keresek antik butoradarokat: ebédasztal, székek, kredenc és könyvszekrény. Kizárólag antik darabok lehetnek. Cimeket »Jutányos ár« jellegre a kiadóba kérek.

A Gyárvaros központjában 2 világos, száraz souterainhelyiség azonnal kiadó. Szobovich József, Piata Traian (Kossuth-tér)

Pej, magasverű kanca, három hónapos csikóval eladó. Jászseváros, Ormós-utca 4.

Erzsébet- vagy Jászsevárosban keresek egy három szobás lakást, lehetőleg kerttel. Ajánlatokat »Otthon« jellegre a kiadóba kérek.

Gyermekleányt keresek kis leányom mellé, ki a kézimunkákban is segítkezik. Németül beszélő előnyben. Cimeket »Gyermekszertető« jellegre a kiadóba kérek.

Megvételre keresek egy jókarban levő ebédőt. Cimeket »Ebédő« jellegre a kiadóba kérek.

Perzsaszőnyeget keresek megvételre. Lehet összekötő szőnyeg, esetleg 2x3 m-es nagyságú is. Cimeket a lap kiadóhivatallá »Perzsa« jellegre kérek.

Vidékre kis családhoz jóra való árvaléányt mindenesnek keresek. Cim a kiadóban.

Hü utitárs a Mocianu-féle Országos Vasuti Menetrend.

Megbízható

adatok, összes vonatok és állomások, névsor, térkép, belföldi és nemzetközi csatlakozások. A 100 oldalas könyv ára csak 40 lei! Kapható mindenütt.

Minden nő,

ki bőrének üdeségét és tisztaságát meg akarja őrizni, használjon

dr. BIRÓ-féle

Havas gyopár-krémet, szappant, pudert, mosdóvizet.

Valódi turkesztán

dinnye

nagy választékban kapható

Németh György-nél

IV., Kossuth Lajos-utca 21.

Készítik

legdivatosabb öltönyöket

1000 leirért. Elvállalok minden szakmabavágó munkát jutányosan.

AMIGO JÓZSEF férfiszabó

Begabalsor 26.

Fotós made: VARNAY ELEMÉR dr.

Olcsó házhelyeket

építőanyaggal Telefon 9-18

részletre

Kardos-telepen, gyárvarosi strand homokszedők végében.

minisztérium által engedélyezve